

Herstel van speelschade...

Ondergeschoven kindje krijgt steeds meer aandacht, deel 2

Een tijdig en vakkundig herstel van speelschade zorgt ervoor dat de grasmat gesloten blijft en er geen kaalslag ontstaat. Duidelijk is dat deze onderhoudsmaatregel vaak niet de aandacht krijgt die hij verdient.

Auteurs: Eric Bals en Bernard van den Bosch

In de praktijk wordt het herstel van speelschade vaak aan de verenigingen overgelaten. Dit kan prima wanneer vrijwilligers juist worden geïnstrueerd en wanneer opgeleide sportveldmedewerkers en vrijwilligers optimaal samenwerken. Maar vaak zijn vrijwilligers onbekend met de werkwijzen en of hebben ze niet het juiste gereedschap. Vandaar een vervolg op het artikel 'Speelschade' dat vorig jaar in Fieldmanager verscheen.

Stimuleren en instrueren van vrijwilligers

'Vrijwilligers zijn een uitstervend ras' is een opmerking die steeds vaker wordt gemaakt wanneer het gaat over mensen die zich belangeloos inzetten voor hun 'cluppie'. De vraag is echter of er vanuit de vereniging voldoende wordt gedaan om het vrijwilligerskorps in stand te houden. Door verenigingen c.q. vrijwilligers de onderhoudswerkzaamheden en verwachtingen

uit te leggen, kun je vrijwilligers stimuleren en interesseren. Ook een beloningsstructuur voor onderhoudswerkzaamheden door de vereniging kan daaraan bijdragen.

Casus Rotterdam

Een op schrift gesteld onderhoudsadvies vormt in Rotterdam de basis voor een efficiënte en effectieve samenwerking tussen Sport en Recreatie en verenigingen. Cultuurtechnisch beheerder Bernard van den Bosch hierover: 'In één overzicht kunnen de verenigingen zien wie wat moet doen op de complexen.' Van den Bosch (Noord) en zijn collega Van der Veen (Zuid) hebben wekelijks contact met vrijwel alle verenigingen in Rotterdam. Om ervoor te zorgen dat terreinmedewerkers hun tijd bij de verenigingen zo efficiënt en effectief mogelijk kunnen besteden wil de Fieldmanager of the Year 2010 samen met

collega Van der Veen verspreid over Rotterdam een aantal instructiebijeenkomsten organiseren. Tijdens deze bijeenkomsten zal het accent liggen op het herstel van speelschade en de berekening van de sportvelden. 'Dit leidt niet alleen tot een kwaliteitsimpuls, maar zorgt tevens voor meer voldoening bij de vrijwilligers in hun werk,' aldus Van den Bosch. Het gereedschap dat Michel de Zeeuw, fieldmanager van Sparta Rotterdam, ontwikkelde voor het herstel van de speelschade op het Kasteel, zal bij alle verenigingen worden geïntroduceerd. Rink Groeneweg, die in Rotterdam verantwoordelijk is voor het onderhoud en de optimalisatie van het machinepark, zal ervoor zorgen dat over enkele maanden alle verenigingen kunnen beschikken over het zogenaamde 'Rotterdams gereedschap'.

Afdeling Ondersteuning clubbesturen

Voor middelgrote en kleine gemeenten is het zelfstandig organiseren van instructiebijeenkomsten voor vrijwilligers bijna onmogelijk. De afdeling Ondersteuning clubbesturen van de KNVB is speciaal opgezet om verenigingen te adviseren en te ondersteunen bij de inrichting en exploitatie van hun accommodaties. De cursus Onderhoud grassportvelden, die jaarlijks in ieder district minimaal eenmaal wordt georganiseerd, is speciaal bedoeld om verenigingen te scholen in onderhoudswerkzaamheden, waaronder het herstel van speelschade. Beleidsmedewerker Accommodatiezaken Patrick Balemans geeft aan de ontwikkeling van gereedschap voor het herstel van speelschade toe te juichen en dat de KNVB op korte termijn de in dit artikel besproken gereedschappen tijdens de cursus Onderhoud grassportvelden bij de deelnemers onder de aandacht zal brengen.

Het herstel van speelschade is een uiterst arbeidsintensieve en daarmee ook kostbare onderhoudsmaatregel

Beloningsstructuur voor zelfwerkzaamheid verenigingen

Het herstel van speelschade is een uiterst arbeidsintensieve en daarmee ook kostbare onderhoudsmaatregel. De gemeente moet duidelijk communiceren naar de vereniging wat de werkelijke onderhoudskosten van de sportvelden zijn, want vaak weten veel verenigingen dit niet. Nog te vaak wordt gedacht dat uit de huur die de gemeente voor het gebruik van de velden ontvangt, het onderhoud van de velden kan worden bekostigd.

Een beloningsstructuur waarbij de vereniging kan besparen op de huurkosten door een aantal specifiek benoemde onderhoudswerkzaam zelf uit te voeren, zorgt voor een juist beeld van wat vrijwilligers voor hun sportclub betekenen. Door de kostenbesparing die door de zelfwerkzaamheid wordt bereikt, over partijen (gemeente en verenigingen) te verdelen ontstaat een win-winsituatie. Het herstellen van speelschade, dat gemiddeld genomen na iedere wedstrijd twee tot vijf uur kost, vertegenwoordigt op jaarbasis al gauw een bedrag van 3.500 tot 4.000 euro. Het openbaar en inzichtelijk maken van deze bedragen en de besparingen op veldhuur zorgen er mede voor dat vrijwilligers de juiste waardering krijgen en stimuleren daarnaast leden met voldoende vrije tijd om zich verdienstelijk te maken voor hun club.

Gereedschap voor het herstel van speelschade

In het artikel: 'Herstel van speelschade: ondergeschoven kindje verdient meer aandacht', dat vorig jaar in Fieldmanager verscheen, vertelde Remy de Milde (verantwoordelijk voor het onderhoud van de sportvelden bij Feyenoord) hoe met de 'herstelgreep' in de Kuip en op de trainingscomplexen van Feyenoord de speelschade wordt hersteld. In dit artikel wordt naast de 'herstelgreep' het 'Rotterdams gereedschap' dat BVO Sparta gebruikt, besproken. Daarnaast komt een handgereedschap aan bod dat het SW-bedrijf Wedeo samen met BVO De Graafschap/Tonny Linnenbank heeft ontwikkeld.

a. 'De herstelgreep', zoals deze in de Kuip wordt gebruikt, is een greep waar de buitenste tanden van zijn afgezaagd. Om ervoor te zorgen dat de veldverwarming niet kan worden beschadigd, is op 20 cm een buisje op de greep gelast. Dit buisje is bovendien handig bij het aandrukken van de herstelde speelschade.

b. 'Wedeo-gereedschap', zoals door SW-bedrijf Wedeo en BV De Graafschap gebruikt. Dit gereedschap is een 'verbouwde' schoffel. Het schoffeloppervlak is aangepast en op de schoffel is een pin gelast waarmee de beschadigde zoden kunnen worden opgelicht. De schuine hoek ten opzichte van de steel is in stand gehouden.

Speelschade kost op jaarbasis al gauw een bedrag van 3.500 tot 4.000 euro

c. 'Rotterdams gereedschap', zoals ontwikkeld bij BVO Sparta Rotterdam en binnenkort op alle sportvelden in Rotterdam gebruikt. Ook dit gereedschap is een 'verbouwde schoffel'. Het schoffeloppervlak is verkleind. In het stalen plaatje zijn vier gaten geboord en vervolgens vier stalen pinnen gelast. Het Rotterdams gereedschap heeft geen schuine hoek, zoals een schoffel.

Toepassing gereedschap herstel speelschade

a) 'De herstelgreep'

1. Herstel kleine speelschade

- Grasmatt wordt terug op zijn plaats gelegd door deze om het kaal gespeelde plekje aan te tikken.
- Aansluiting met de ondergrond wordt hersteld door de grasmatt licht aan te drukken.

2. Herstel grote speelschade

- De verdichting in de grasmatt wordt opgeheven door deze te lichten.
- Grasmatt wordt terug op zijn plaats gelegd door deze om het kaal gespeelde plekje aan te tikken.
- Aansluiting met de ondergrond wordt hersteld door de grasmatt licht aan te drukken.

b.) 'Wedde-gereedschap'

1. Herstel kleine speelschade

- Met de platte zijde wordt het kleine effect rondom voorzichtig terug op zijn plek geduwd.
- De aansluiting met de ondergrond wordt hersteld door de zode voorzichtig aan te drukken.

2. Herstel grote speelschade

- Met de pin wordt de samengedrukte zode gelicht.
- Met de platte zijde wordt de speelschade met kloppende bewegingen terug op zijn plek gelegd.
- De aansluiting met de ondergrond wordt hersteld door de zode voorzichtig aan te drukken.

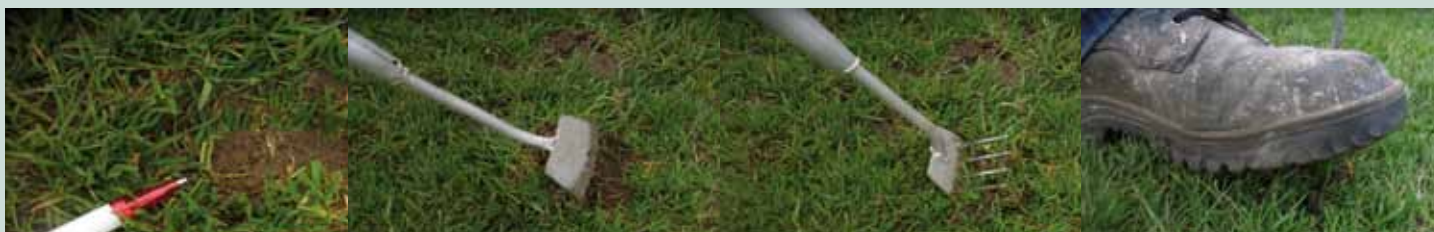
c.) Rotterdams gereedschap'

1. Herstel kleine speelschade

- Door rondom de speelschade met de platte kant aan te tikken wordt het kleine oneffen effect hersteld.
- Met de voetzool wordt de herstelde speelschade aangedrukt.

2. Herstel grote speelschade

- De verdichting wordt opgeheven door de speelschade op te lichten (pinnetjes tillen de zode op).
- Met de platte zijde van het gereedschap wordt de zode vlak teruggelegd.
- Met de voetzool wordt de herstelde speelschade aangedrukt.

3. Herstel uitgespeelde grasmat (losse plag)

- De uitgespeelde grasmat (plag) wordt 'verwijderd'.
- De ondergrond wordt losgemaakt.
- De uitgespeelde grasmat (plag) wordt teruggelegd.
- Met de voetzool wordt de herstelde speelschade aangedrukt.